

[Landbrugsministeren.]

takstkredsens samlede hartkorn og den andel af dette hartkorn, som repræsenteres af de enkelte nævn. De hartkornsbeløb, der lægges til grund, er en hartkornsansættelse fra 1. januar 1905.

Den ændring i amtsrådskredeenes antal og områder, der gennemførtes den 1. april 1970, viste sig at medføre en sådan ændring i grundlaget for fastsættelsen af kapitels-takster, at det ikke mere vil være muligt for Danmarks Statistik at udregne kapitels-taksterne på en statistisk forsvarlig måde efter de nugældende regler.

Jeg nedsatte derfor i november måned 1970 et udvalg, der fik til opgave at gennemgå den gældende lovgivning om kapitels-takstens fastsættelse og fremkomme med forslag til en ændret lov om fastsættelse af kapitelstakster.

I udvalgets arbejde har repræsentanter for såvel landbruget som kornhandelen og Danmarks Statistik medvirket, og udvalget har indstillet, at lovgivningen om kapitels-takstens fastsættelse søges ændret i overensstemmelse med det fremsatte forslag.

Af en af De samvirkende danske Landboforeninger foretaget undersøgelse fremgår det, at der fortsat anvendes kapitelstakster i et meget stort antal løbende forpagtningskontrakter af såvel ældre som nyere dato, og at der stadig indgås mange forpagtningskontrakter med kapitelstaksterne som konjunkturregulerende faktor.

Kapitelstaksterne kan derfor vanskeligt undværes, men af den foretagne undersøgelse fremgik også, at der i langt det overvejende antal kontrakter anvendes kapitels-takst på byg, medens kapitelstakst på de andre kornsorter kun anvendes i få tilfælde i enkelte egne af landet.

Det må derfor være rimeligt, at man, som det også skete i 1921, yderligere indskrænker antallet af de landbrugsvarer, hvorpå der fastsættes kapitelstakst, således at der fremtidig alene fastsættes kapitelstakst på byg pr. 100 kg. Af hensyn til de enkelte løbende kontrakter, der endnu bygger på de andre kornsorter, vil det dog være nødvendigt med omregningsfaktorer fra kapitelstakster på byg pr. 100 kg til kapitelstakster på rug, hvede og havre pr. 100 kg og til kapitels-

takster på byg, rug, hvede og havre pr. gammel dansk tønde og pr. hektoliter.

Udvalget har ved forslagens udarbejdelse søgt at rationalisere arbejdet med at fastsætte kapitelstakster mest muligt. Man har fundet det mest hensigtsmæssigt, at kapitelstaksterne fastsættes på grundlag af prisoplysninger, der indhentes af Danmarks Statistik direkte fra erhvervsdrivende, der handler med korn, således at kapitelstakst-nævnene vil kunne undværes.

Udvalget mener også, at det vil være forsvarligt ved kapitelstakstens fastsættelse alene at bygge på prisen af det korn, der kommer i handelen, således at man beregner kapitelstaksterne på grundlag af oplysninger om de priser, landmændene i kapitelstakstområdet har fået for deres byg. Repræsentanterne for kornbranchens organisationer har i udvalget givet udtryk for, at kornhandlere i de forskellige kapitels-takstområder vil være i stand til at forsyne Danmarks Statistik med de fornødne prisoplysninger.

Af hensyn til løbende forpagtningskontrakter vil det være nødvendigt, at der er størst mulig kontinuitet imellem kapitels-takster fastsat i henhold til den gældende lov og kapitelstakster fastsat efter en ny ordning. Danmarks Statistik har foretaget en beregning afforholdet mellem kapitelstakster og bygpriser i årene 1966-69, der synes at vise, at der ikke vil blive tale om nogen væsentlig niveauforskydning ved overgangen til den i forslaget foreslåede ordning. Danmarks Statistiks beregning er optrykt som bilag til lovforslaget.

Kapitelstaksterne for høsten 1971 skal fastsættes på grundlag af prisindberetninger fra kornhandlere i månederne fra august 1971 til årets udgang, og Danmarks Statistik må derfor i god tid inden udsende vejledning til de kornhandlere, der skal medvirke med prisindberetninger. Såfremt en ændret lov skal finde anvendelse ved fastsættelserne af kapitelstakster på den kommende høst, vil det være nødvendigt, at loven træder i kraft i god tid, inden de første prisindberetninger skal forelægges.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.